

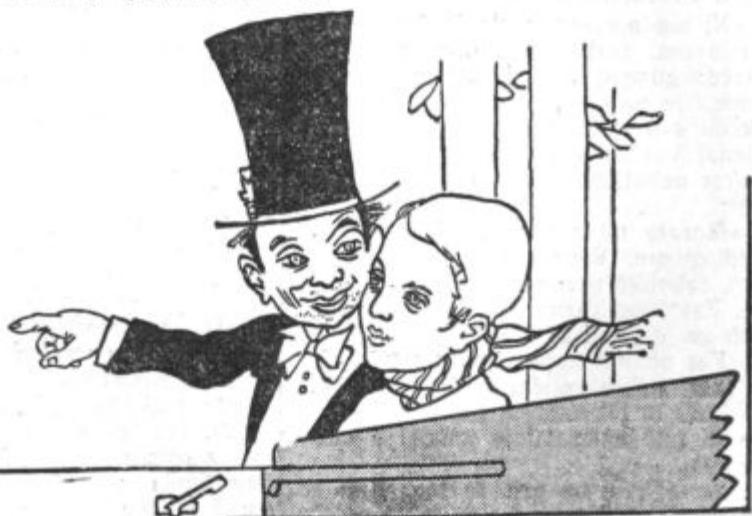
Bogo Pregelj:

Vasko in palčki

2. Na poti v deželo palčkov

Močno se je začudila mama, ko je stopil Vasko že ob osmihi k njej in ji dal roko: »Mama, lahko noč!« Druge dni ga je morala vselej opozoriti, da je že čas v posteljo, in vendar je še znova prosil: »Samo pet minut še, mama, počakaj.« Danes na se je poslovil že

obleko, se preoblekel, počesal, še zobe si je podrgnil s ščetko in skočil pod odejo. Do vratu se je zadelal, da ne bi mama videla, da je oblečen, ko bo prišla, preden se bo vlegla, pogledat, ali že spi. Hudo vroče mu je sicer bilo, pa česa ne bi potrpel za tako prigo-

pol ure pred časom. Zaskrbelo jo je njegova nenavadna zaspanost: »Ali te kaj boli, Vasko?«

»Ne, mama, nič. Samo zaspan sem močno.« Kakor vidite, se je Vasko tedaj zlagal, kar res ni bilo lepo. Vendar je vedel, da ga mama ne bi pustila k pačkom, zato se ji ni upal razodeti skrivnosti in je hlinil zaspanost. Močno slabo vest je sicer imel in mama bi gotovo opazila, kako je zardel, če se ne bi hitro obrnil k vratom.

»Le dobro spi in nič hudega ne sanjaj.«

»Hvala, mama. Tudi ti...« je še zamrmral in stekel po stopnicah v svojo sobo. Hitro je poiskal svojo pražnjo

S široko odprtimi očmi je gledal v temo, ki se je zgostila v sobi, in premišljal, kako more pač biti v deželi skrivnostnega drobnega ljudstva, o katerem niso že stoletja nič novega vedeli zapisati. In on, Vasko, je povabljen na njihovo proslavo. Videl jih bo. Govoril bo z njimi. Vse je drhtelo v njem v tej zavesti ponosa. Kakor lep so se vlekla strašno počasi minute. Pa vendar ni zaspal. Nekje je zdrknila ura in začela razklano biti. Vasko je nestrpno štel:

»Ena... dve... tri... ...sedem... osem... devet...«

Nič več!

Vasko se je oddahnil. Kje hoč

dar Dik? Saj je obljubil, da bo prišel. Zakaj ga še ni? Nov strah je napolnil Vaska. Če ne pride Dik, ne bo vedel poti v deželo palčkov.

Tenko je potrkal. »Naprej,« se je sproščeno odzval Vasko. Ob vznožju je stal na njegovi postelji Dik. Dolg črn cilindar je držal na trebuhu in se globoko priklanjal:

»Oprostite, gospod Vasko, da sem se malce zamudil. Imel sem smolo. Pnevmatika mi je počila, pa me je zadržalo popraviljanje.«

»Ste prišli z avtomobilom, gospod dvorni maršal?«

»Seveda, gospod Vasko. To je edino vozilo za krašje proge. V večje dalje pa aeroplan. Bi bili morda tako prijazni, gospod Vasko, da bi se pripravili na pot. Nekaj časa bova namreč zamudila s tem, da prideva v našo deželo. Vhod je močno nepripraven.«

»Sem že pripravljen,« je skočil Vasko iz postelje. »kar lahko greva, gospod dvorni maršal.«

»Ni me potreba naslavljeni s polnim naslovom, gospod Vasko. Kar po domače: gospod Dik. Popolnoma zadostuje,« je pripomnil ljudomilno palček in skočil s postelje na tla. Potem je pogledal Vaska, ki je stal ob njem velik kakor nebatičnik in preudarno nadaljeval:

»Morate mi oprostiti, da vas tako nadlegujem. Vendar vaša velikost je, hm, nekoliko preobilna za naše razmere. Zato, saj razumete...« Ves nesrečen ga je pogledal Vasko:

»Kaj pa naj napravim, gospod Dik? S škarjami se vendar ne morem obrezati, da bi bil tolikšen kot ste vi.« Dik se je tiho nasmejal in zmajal s cilindrom:

»Seveda to ne gre. In tega tudi ne pričakujem. Prosim le, če bi si nataknil ta prstan in s tem bo vse urejeno.« V nastavljeni dlan je spustil Vasku droben zlat obroček, katerega je Vasko komaj videl. Zato je dvomil: »Kako naj si ga nadenem?«

»Samo poskusite, pa boste videli, da gre.« Vasko si je oslinil konico prsta in vjel nanjo prstan. Previdno si ga je pritisnil na prstanec in glej, prstan se je razširil, zvečal in zdrknil na prst.

Prečudno je spreletelo Vaska. Za hip se mu je zdelo, da je na vrtiljaku. Vsa soba je zaplesala okrog njega, potem pa se je razširila v nedogled.

Kakor težki stebri so stale noge stolov in se bočile v obok sedežev. Ob Vasku pa je stal gospod, primerno

velik, v črni suknji in visokem cilindru in se mu nasmešnil:

»Zdaj lahko greva.« Prijel ga je za roko in ga peljal preko širnega pisane-ga travnika. Prečudno, je pomislil Vasko, kje neki je v moji sobi travnik. Natančneje je pogledal in videl, da se vijo med zelenjem proge rdeče in rumene trave. To je vendar preproga pred mojo posteljo, je vedel, torej sem le res postal majhen.

Vasko ni mogel zastati, da bi se razgledal. Dik ga je držal za roko in ga nevdržno peljal naprej. Pod posteljo sva, je velel Vasko, ko se je znižal obok nad njunima glavama. Kam me pelje?

Prišla sta do zidu. Dik je stopil na obzidek in potrkal na steno. Brez šuma se je odprlo v zid. Temna luknja je zazevala.

»Pojdiva! Pazite na stopnice.« Šla sta po zavitem stopnišču navzdol. Vasko je imel občutek, da je na vijugah svedra, ki se zajeda v zemljo do njene srede.

Nekoliko spehan je vprašal: »Ali bova že kmalu na koncu stopnic?«

»Sva že tu,« je odvrnil Dik in se ustavil pred črnimi železnimi vrati. Znova je potrkal. Škripaje so se odprla vrata. Zelena je posijala mesečina. Na cesti je stal rdeč avtomobil. Šofer je poskočil s sedeža in odprl vratca.

»Prosim, izvolite,« je povabil Dik. Vasko se je vsedel.

»Hitite,« je zaklical Dik vozaču in že so odbrzeli v srebrno noč. S široko odprtimi nosnicami je vdihaval Vasko oster zrak, ki je šumel mimo njihovih glav. Gledal je črne sence dreves, ki so zaostajale ob poti. Za trenutek so mežiknila mimo svetla okna hiše in spet je bila samo prazna srebrna cesta, na katero je rosila mesečina.

»Zelo dober avtomobil imate, gospod Dik,« se je obrnil Vasko k tovarišu, »gotovo je Rolce - Royce ali pa Packard.«

Dik je priklinal: »Ne morem se pritožiti nad njim. Prav dobro mi služi. Seveda je bil močno drag, pa kaj se hoče. Svojemu stanu sem dolžan. Dvorni maršal se vendar ne more voziti v kakem Fordu.«

»Močno bi si želel avtomobil. Kako lepo mora biti, če se lahko voziš, kadarkoli se hočeš.«

»Moj vam je seveda vselej na razpolago, gospod Vasko.«

»Ali bomo veliko zamudili, gospod

Dik? Bojim se, da sem se dolgo obiral.«

»Ne bojte se, gospod Vasko. Ravno prav bomo prišli. Glejte, tam se že svetijo luči našega prestolnega mesta Kraljevi dvori.« Pred njima se je v mesečini mavrično zaiskrila velika zvezda. Puhaje je drvel avtomobil v njo. Vasku se je zdelo, da se bo avto zaletel v njo in se zdrobil. Tedaj se je zvezda razpršila v tisoč luči. Vasko je videl, da leži sredi ravni mesto. Kakor biserni venci so objeli njegove ulice nizi pisanih lučic. Kakor krona iz pavjega perja je zrastel nadenj kraljevski grad vrh griča.

»To je Kraljevo mesto?« je ponovil čudeč se Vasko. »To je kraljevsko mesto!« je ves vznemirjen vzkliknil.

Počasneje je vozil avtomobil. Ulice so vršele v gneči veselih pojočih ljudi. Pisane rakete so prasketajoč vstajale. V zelenih vrtovih so igralle muzike. V svilo oblečene gospodične so pozdravljale z rdečimi ustnami in z rdečimi rožami. V gradu se je utrgal votel grom. V prvo, v drugo, v tretje in naprej. Nešteto rož je zletelo v zrak. V dišečem dežju so prekrile ljudi. Na visokem balkonu je stala gospodična v obleki, svetli ko solnčni pramen in se poklanjala. Množice so pozdravljale: »Žive! kraljična Marjetica!« Grdo so zaškrpale zavore. Dik je položil Vasku roko na ramo:

»Prispeli smo!«

(Dalje prihodnjč.)

Mile Klopčič:

Roža sredi polja

Prosila je roža sredi polja:

»Pripelji, oblak, se nam z južne strani, pripelji oblak se na sredo neba, dežja nam daruj, da nam vrneš moči!«

Oblak se pripeljal je z južne strani, prišel je in sredi neba je obstal.

Ves bil je teman, ko da s točo grozi, a vendar prijazno je roži dejal:

»Bil sem tam daleč za sedmo goró, tam sem iz morja se s solncem rodil. Zdaj sem prišel, da namočim zemljó, da bom livade in vas napojil.«

Oblak je obljubil in dal nam dežja, da pila je roža do pozne noči.

Ob zori prišel je kosec, ž njim smrt je prišla.

Zdaj pokošena roža mrtva se v solncu suši.

O čudoviti ladji

Bil je grof, ki je imel samo eno hčer in je ni hotel nikomur za ženo dati, temveč je rekel, da jo dobi tisti, ki mu napravi ladjo, ki bo po zemlji plavala. Ta grof pa je imel za soseda ubogega kmeta, ki je imel tri sinove. Ko je to slišal najstarejši sin, je šel brž delat ladjo. In oča mu je dal na pot polič vina, dva hleba kruha in dva sira. Sin gre po poti pa sreča siromaka. Ta ga vpraša: »Kam greš?« On mu odgovori: »Kaj te briga! Ali sem te jaz vprašal, kaj tvoj osel riga?« Siromak mu pravi: »Daj mi jesti, ako kaj imaš!« On mu odgovori: »Ali hočeš, da ti dam eno za ušesa?« In gre naprej, da bo ladjo delal. Prišel je poldan, ladja je bila gotova, ali ni hotela po zemlji plavati. In starejši sin se je vrnil k očetu.

Drugi dan je šel drugi brat ladjo delat. Njemu je dal oče na pot pol poliča vina, hleb kruha in sir. In ž njim se je prav tako zgodilo kot s starejšim bratom.

Tretji dan je šel najmlajši brat, ki je bil zmerom doma v pepelu, in so mu zato rekli: pepelnjak. Brata sta zakričala nad njim: »Kaj boš hodil, ti norec! Ako midva nisva mogla ničesar napraviti, misliš, da boš ti!« Najmlajši pa jih ni poslušal in je šel, da bo ladjo delal. Njemu je dal oče na pot samo kupico vina, pol hleba kruha in pol sira, češ, še to je preveč zanj, za bedaka.

Gre, gre najmlajši sin in sreča siromaka. Ta ga vpraša: »Kam greš?« Odgovori mu: »Grem ladjo delat.« Siromak ga prosi, naj mu da kaj jesti. Najmlajši sin mu pravi: »Malo imam, malo ti dam.«

In tako sta pojedla, kar sta imela. Potlej pa je šel siromak ž njim ladjo delat, in do poldneva sta jo napravila. Siromak pa mu naroči, naj gre zdaj z njo k grofu, bratov pa naj ne jemlje s seboj. Kogar pa sreča na poti, naj vzame na ladjo, ker mu bo treba ljudi. Vozí se najmlajši sin na ladji, ki je plavala po zemlji, in pride do mladega človeka, ki je nogo v zrak držal, in ga vpraša: »Zakaj moliš nogo navzgor?« Oni mu odgovori: »Zato, ker lahko bežim kakor hitro hočem.« Najmlajši sin mu pravi: »Pojdi z menoj!« in ga vzame s seboj na ladjo.

Vozí se najmlajši sin na ladji, ki je plavala po zemlji in pride do mladega človeka, ki je držal roko na oči, in ga vpraša: »Zakaj držiš roko na očeh?« On mu odgovori: »Zato, ker vidim,

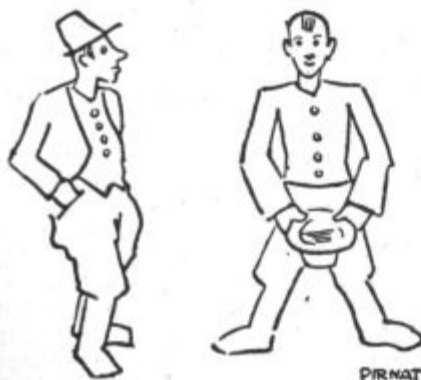
kakor daleč hočem.« Najmlajši sin mu pravi: »Pojdi z menoj!« In ga vzame s seboj na ladjo.

Vozl se najmlajši sin na ladji, ki je plavala po zemlji, in pride zopet do mladega človeka, ki je držal roko v žepu, in ga vpraša: »Zakaj držiš roko v žepu?« On mu odgovori: »Zato, ker se vržem, kakor daleč hočem.« Najmlajši sin mu pravi: »Pojdi z menoj!« In ga vzame s seboj na ladjo.

Vozl se najmlajši sin na ladji, ki je plavala po zemlji, in pride spet do mladega človeka, ki je držal vodo v klobuku, in ga vpraša: »Zakaj držiš vodo v klobuku?« On mu odgovori: »Zato, ker lahko utopim v tej vodi bataljon vojakov.« In ga vzame s seboj.

Ko so se pripeljali do gradu, je videl grof ladjo, ki je plavala po zemlji, pa mu vendar ni hotel dati hčere za ženo. Rekel mu je: »Ako prineseš prej kakor moja hči vodo iz Egipta, pa jo dobiš za ženo. Drugače moraš umreti.«

Najmlajši sin pošlje hitro onega po vodo, ki je v zrak nogo držal. Tisti pride in je bil mahoma v Egiptu, prej nego grofova hči, ki je tudi zelo hitro bežala. Zajel je vodo v kozarec in odšel; a ker se mu nikamor ni mudilo, je legel sredi pota na tla in zaspal. Takrat pa pride grofova hči do njega, mu

vzame polni kozarec in dá praznega v roke ter odide proti domu.

Najmlajši sin, ki so mu rekli pepelnjak, je bil nestrpen in je rekel onemu, ki je držal roko na očeh, naj pogleda, kje se mudi tako dolgo tisti, ki je šel po vodo. Pogleda in vidi, da spi s praznim kozarcem. Hitro reče onemu, ki je držal roko v žepu, naj se vrže tja in ga prebudi. Ta, ki je držal roko v žepu, se bliskoma vrže in prebudi onega, ki je spal s praznim kozarcem. Zaspane hitro skoči po koncu, steče še enkrat v Egipt po vodo in pride še pred grofovo hčerjo domov k najmlajšemu sinu, ki so ga imeli za bedaka. Ta gre z vodo k grofu, in grof mu je moral dati hčer.

Odpravi se najmlajši sin z grofovo hčerjo domov k svojemu očetu, ali grofu je bilo zelo žal za hčerjo, zato pošlje bataljon vojakov za njim, naj mu jo vzamejo. Ko pa to vidi pepelnjak, reče hitro onemu, ki je imel vodo v klobuku, naj izpusti vodo. Razlije se voda in potopi vse vojake. Najmlajši sin ali pepelnjak, ki je bil po mislih bratov bedak, pa je imel škatlo, v tej je bila druga škatla in v tej spet druga, in v tej je bil mišji rep. Ako bi bil ta rep daljši, bi bila tudi povest še daljša.

Prevedel kmet iz Gibine.

Josip Vandot:

Pastirica Katrica

Pod visokim hribom kraj naše vasi je živela v leseni hišici mala deklica. Bila je zdrava in vesela, da so ji lica žarela kakor črešnje, ko dozore v najtoplejših sončnih žarkih. Deklica je imela samo še mater, zakaj oče ji je bil že davno umrl. Pri hišici sta bili samo še dve grahasti kokoški, ki sta lepo nesli jajca, in velika koza, ki je pridno dajala mleko, da mati in hčerka nista bili nikoli lačni.

Deklici je bilo ime Katrica. Pasla je dan za dnem kozo po visoki gori, koder je bilo toliko goščave, da so se zveri brez skrbi skrivale po nji. A zveri se ni Katrica prav nič bala, ker je imela v gozdu velikega zaščitnika. Ta zaščitnik je bil sam jelen in ji je bil prijatelj, da Katrica ni mogla najti boljšega na vsem svetu.

Jelen ji je bil postal prijatelj zato, ker je rešila njegovega sinka jelenčiča iz pogube. Jelenčič je bil strašna nereda in je padel v globoko kotanjo, odkoder ga ni mogel rešiti niti stari, močni jelen. Katrica je slišala njegovo žalostno vekanje, pa je splezala v kotanjo in z velikim naporom zvelkla jelenčiča iz nje. Jelen je bil jako vesel in hvaležen mladi pastirici. Ves dan se je pasel v bližini Katričine koze in čuval pastirico in kozo, da se jima ni moglo pripetiti nič žalega.

Večkrat se je priplazil divji volk prav v bližino, da bi požrl pastirico in kozo. A jelen se je vsakokrat zaprašil vanj in mu z rogovili mi pošteno razparal kosmatih kožuh. Volk je tuleč zbežal v goro in živali so ga srečevale in se mu glasno posmehovale. Volk je

skripal z zobmi in je bil Katričim največji sovražnik.

Tudi Katrica se je smejala volku in se ga ni prav nič bala, ker je vedela, da jo jelen čuva. Vsedla se je na mahovito skalo in prepevala:

»Volk zlogočk je, volk je suh,
volk kosmat je potepuh,
rad bi kozo — ham — ham — ham,
pa jelena ga je sram.«

Visoko v gori jo je slišal volk, pa se je togotil na vse pretege. Kazal je strupene zobe, bevskal in lajal, da je bilo strašno:

»Pastirica — hom — hom — hom,
čakaj le — požrl te bom!«

»Mekeke — gorje, gorje!« se je plašila uboga koza, ko je slišala volkove grožnje. A Katrica jo je pobožala po raskavi glavi in jo tolažila: »Ne boj se, kozica! Volk je prenemaren, da bi naju požrl. Če nama bo hotel kaj hudega, ga že jelen nažene, kakor ga je pravkar nagnal.«

Koza se je potolažila in je jela mirno smukati grmovje. A volk se ni potolažil, v svoji togoti je celo zbesnel. Zaprašil se je v goščavo in navalil na vsako žival, kj jo je srečal. Prestrašene so bežale zveri na vse strani in se poskrile, kamor so se le mogle. A tudi v skrivališčih niso bile varne, ker jih je volk takoj zavohal in raztrgal.

Hudo je bilo tiste dni v gozdu, kjer je razsajal pobesneli volk. Živali so trepetale in celo sam jelen je bil v skrbeh. Sicer se je zagnal za volkom, da bi ga prebodel z rogovi, a volk se mu je izmuznil in zbežal na drugo stran, kjer je brez skrbi klal zveri. Živali so trepetale ponoči in podnevi in preiščevale, kako bi pokončale divjo zver, a vse preiščevanje je bilo zaman.

In se je zgodilo, da je lepega dne jelen obolel. V boju ga je veper hudo ranil s svojim čekanom in jelen je ležal skoro hrom na svojem ležišču. Volk je zvedel za vse to in je poskočil od veselja.

»Hom — hom, hom, pastirica, zdaj te bom,« je zatulil v svojem veselju in stekel tja dol, kjer je Katrica pasla svojo kozo. Ustavil se je pred njo, ji pokazal strupene zobe in ji rekel: »Že sem nabrusil zobe, zdaj požrem tebe in tvojo nemarno kozo.«

Pastirica se je prestrašila in zavpila: »Jelenček, kje si, da mi pomoreš: Volk hoče požreti mene in kozo.«

A jelen je ni slišal in ji ni mogel pomagati, ker je bil bolan. Katrica je videla, da ni zanjo nobene rešitve več.

Glavo je sklonila in zajokala bi bila, če bi ne bila tako srčna deklica. Ozrla se je v grmovje, kjer je debel srebrot ovi- jal slabotna debelca. Pa ji je že šmila v glavo lepa misel, da ji je kar smeh zletel preko rdečih lic.

»Volkec, pravijo, da si hudoben,« je rekla. »Toda jaz vem, da si tudi usmiljen, če hočeš. Vem, da me požreš, ker se mte že večkrat tudi zjezila. Toda prosim te samo nekaj — dai mi, da si narežem srebota in z njim povežem sebi roke in kozi noge, da se ne bova prav nič branili in naju boš lepo v miru požrl.«

Volk je nekaj časa prav mrko gledal, a nazadnje je spoznal, da je najlepše, če požre pastirico in kozo v najlepšem miru. Zato je zabevska! prav osorno: »Le nareži si srebota in se dobro zve- ži. Toliko časa že še počakam.«

Katrica je pridno rezala srebrot, a volk je gledal preplašeno kozo in mla- skal z jezikom. Saj je bila koza pač dober grižljaj in zato ni prav nič čud- no, da se je volk popolnoma zamaknil v kozo in ni videl, kaj je pastirica po- čenjala za njim. No, Katrica je neopaz- no ovila dolgi in trdi srebrot okrog vol- kovega zadka in ga čvrsto pritrdila k smrekovemu deblu. Potem pa je stopila tri korake pred volka in se mu zasme- jala v obraz.

»Zdaj me pa požri, volk zlogolik!« mu je rekla.

Volc se je zagnal naprej, da bi jo pograbil. A obvisel je na srebrotu in ni mogel nikamor. Pa je videl, da ga je pastirica prekanila in ujela. Pričel je strahovito tuliti, da je odmevalo po vsem gozdu in so jele živali nemirno begati sem in tja. Mimo je priskakal

zajček. Za trenutek pogledal na trato, na pastirico, kozo in rohnečega volka, pa je že vedel vse.

»Hehe,« se je posmejal in stekel v gozd. In vsaki živali, ki jo je srečal, je povedal veselo novico, da je pastiri- ca Katrica ujela volka in ga pošteno zvezala.

Živali so hitele na trato in se zgrinja- le okrog volka. Posmehovale so se mu in se še zmenile niso za njegovo roh- nenje. Naposled se je razjezil hudi ris. Kakor blisk je šinil volku na hrbet in mu pregniznil tilnik. Volk je glasno za- javkal in se zgrudil mrtev na tla.

Vse živali so plesale okrog mrtvega volka in od samega veselja niso vede- le, kako bi se Katrici zahvalile. Drugi dan so ji prinašale od vsepovsod naj- lepše darove. Medved je prinesel ko- šaro strdi, lisica zralto račko, ki jo je bila ujela v deseti deželi; jazbec grudo zlata, ki ga je bil izkopal vrhu gore; srna srebrno tančico, ki jo je bila vila pozabila v gozdu, a druge živali so pri- nesle še lepše darove, ker so imele Katrico res rade.

Katrica pase še danes kozo pod str- mo goro. Veselo prepeva in čaka kra- ljeviča iz devete dežele, ki pride danes ali jutri in jo kot kraljico povede da- leč tja v svoje kraljestvo.

Zasledovana kuščarica

Kako vesela sem, da sem vendar že ušla sirovemu dečku, ki je vrgel za me- noj težek kamen! Kako varno se lahko skrijem v teh kamnitih razpokah! Da, kamni so meni, ubogi živalci mehkejši in milejši od sirovih ljudi! Skoro bi me bil ta nepridiprav zmečkal; pohabljen sem in trpim bolečine. Če pade kedaj dečku debel kamen na nogo in mu jo zmečka in ne bo mogel deček več tednov stopiti na njo, se bo morda naučil soču- stvovati. Kaj pa je prav za prav moj pregrešek? Saj vendar iščem na njivi dečkovega očeta samo črvov, mušic in malih gosenic; o, da bi samo pomislil ta tepček, da vendar uničujem škodljive, njemu sovražne živalce, ki uničujejo njegovo žetev! Tako se mi zahvaljujejo za mojo dobrodelnost! Ali me pa morda ima ta nevedni človek zaradi moje po- dobe, ki ga spominja kače, za strupe- no in nevarno in me zaradi tega prega- nja? Tudi to je odpustljivo. Svojemu hudobnemu sovražniku nočem želei, da bi moral kedaj hoditi po svetu tako po- habljen in pokvečen, kakor moram ho- diti zdaj jaz. -st-

Kaj pišejo Jutrovčki?

Zgodba o klavirju. V samotni sobi je stal zapuščen klavir. Dolgočasil se je od zore do mraka, ker ni hotel nihče igrati nanj. Nekoč je pa sklenil, da bo pobegnul. Zaletel se je v sobna vrata. Vrata so se razletela. Prav tako je storil tudi s stanovanjskimi vrati in se silovito doneč zagnal po stopnicah navzdol. Naposled je prihrumel v vežo. Tam je pa ležal velikan, ki ga je bil ropot zbudil iz spanja. Klavir se je hudo prestrašil in hotel zbežati, a po stopnicah ni mogel iti. Velikan ga je zgrabil in zarentačil nad njim: »Ti navihaneč! Pobegniti si hotel svojemu gospodarju? Nu, to pot se ti ni posrečilo!« S temi besedami ga je odnesel v sobo na njegov stari prostor. Klavir je žalosten obstal v svojem kotu. Ko je prišel zvečer njegov gospodar domov, je videl, da je bil klavir precej polomljen. Več strun je bilo vtrganih in tudi tipke so bile odgrnjene. Drugi dan ga je dal popraviti in odslej je vsak dan igral na klavir. Od tistih dob je bil klavir zadovoljen in mnogokrat si je mislil: »Pa je bilo le dobro, da sem takrat pobegnul, drugače se bo danes nihče v hiši ne bi zmenil zame!«

Boris Grabnar, uč. I. razr. gimn.
v Ljubljani.

Kaj hočem postati, ko dorastem. Že od nekdaj si želim, da bi postala učiteljica. Meni se zdi ta poklic neizmerno lep. Učiteljica je otrokom tako rekoč druga mati in jih uči spoznavati domovino. Starši so zadovoljni z mojo izbero. Potrudila se bom, da bom v šoli zmerom pridna in da bom vsa šolska leta, ki mi še ostanejo, s prav dobrim uspehom končala.

Marjetica Vasić, uč. III. razr. v Novem mestu.

Bajka o vilinskem gradu. Babica mi je pripovedovala, da je v davnih časih žive-la starka, ki je videla vilinski grad. Ko je nekega dne hodila po gozdu na vrhu Grintovca, je nenadoma zapazila lepo lesketajočo se steno. Pospešila je korake, da bi prej videla, kaj stena pomeni. Kmalu se je prepričala, da stoji pred njo steklen grad. Prišla je do glavnih vrat, ki so bila pa trdno zaklenjena. Tedajci je zagledala na steni ključ. Poskušala je odkleniti, in res, posrečilo se ji je. Ko je stopila v vežo, je zaslišala prekrasno petje. Iz veže so vodila velika steklena vrata v dvorano. Tam je stala prekrasna mlada deklica v beli obleki. Ko je deklica zagledala star-

ko, jo je prijazno povabila v dvorano. Potem je prišla kraljica vil in rekla: »Še noben človek ni videl tega, kar vidiš ti danes. Namenila sem ti lepo darilo. Pojdi zdaj domov in nikomur ne povej, kje stoji naš grad.« Starka se je lepo zahvalila za prijazni sprejem in odhitela proti domu. Toda glej čudo: kjer je prej stala nizka, na pol sesuta bajta, je stala zdaj lična bela hiša. Pri vходу je stala vila in prijazno pozdravila starko: »To hišico ti podari naša kraljica in te prav lepo pozdravlja.« Preden se je utegnila starka zahvaliti, je vila že izginila. Odslej je živela starka v lepi hiši in do smrti ji ni bilo več treba trpeti pomanjkanja. Na smrtno uro je pa zaupala sosedu, da je bila nekoč videla vilinski grad. Soseda je to povedala drugim ženskam in tako je izvedela tudi moja babica.

Edvard Jugovec, uč. II. razr. real. gimn.
v Ljubljani.

Dragi Jutrovčki! Včeraj je bil v naši šoli gospod nadzornik. S Pavljem Milanom sva zmerila sod pod veho, na dnu in po dolgosti, ter zračunala njegovo prostornino. Vesela sva bila, da sva jo vsaj približno pogodila. V tem sodu spravljamo črnilo za vse šolsko leto. Največ smo v šoli govorili o pesnikih, pisateljih in umetnikih kamniškega sreza. Vse smo našli: Kopitar, Trdina, Medven, Kersnik, Andrejčkov Jože, Koseski, Detela itd. Pozabili nismo tudi naših rojakov - junakov: Vega, Gospodin Franjo in mariborski junak general Rudolf Maister so nam dali mnogo zgodovine za naš narodni prepород. Gospod učitelj nas je tudi spomnil jezikoslovca Breznika. Pozabil pa tudi ni svojega ljubljenca Gregorčiča, saj nam mnogokrat pripoveduje o ljubljenskem planinskem raju daleč tam onkraj Triglava... Gospod nadzornik nas je pohvalil in nam mnogo povedal tudi o boju proti alkoholu, ki je ravno preteklo nedeljo povzročil toliko pobojev v našem srezu. Vsi smo sklenili, da bomo Mladi Junaki, ker alkohol nas zape-ljuje v grešno življenje in še povečuje gos-podarsko krizo. Srčno pozdravljam vse »Jutrovčke«.

Peter Judež, uč. VI. raz. na Količevem pri Dobu, p. Domžale.

Bistrim glavicom

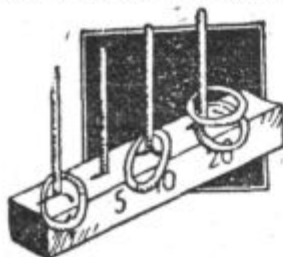

Katere kroge na tarči mora mladi Indijanček zadeti, da dačo vsoto 100?
(17+23+29+31=101)

Zanimivi igri

I.

Iz lepenke, dolgih žeblicev in lesa si napravimo nekakšne grablje (glej sl. I.) in zaznamujemo posamezne paličice s številkami. V kaki železarni kupimo za mal denar medene obročke,

ki jih potem iz razdalje dveh ali treh metrov mečeno na grablje. Vsak igralec lahko vrže petkrat. Zmagovalec je tisti, ki spravi na svojo palčico največ obročkov.

II.

Vzemimo svinčnik, ki se nam je v rabi že močno skrajšal. Napravimo mu na

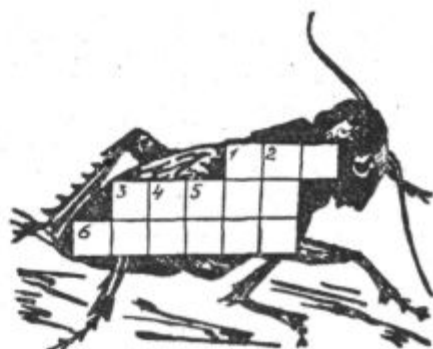

negovih 6 straneh ploskev eno, dve, tri, štiri, pet črt, zadnjo ploskev pa

pustimo prazno — to pomeni ničlo. Zdaj sme vsak igralec po trikrat pihniti na svinčnik. Vsote, ki jih kdo »napiha«, se prištevajo druga k drugi. Kdor prvi doseže številko 50, dobi igro.

Križanka »Cvrček«

Vodoravno: 1. pritok Drine, 3. božji volek, 6. moško krstno ime.

Navpično: 1. moško krstno ime, 2. reka v zahodni Avstriji, 3. osebni zaimek, 4. pamet, 5. kvartaški izraz.

Rešitev križanke »Volk«

Vodoravno: 1. sol, 4. kosec, 6. častnik, 7. Perun, 8. dih.

Navpično: 1. sosed, 2. ostriz, 3. lenuh, 4. kap, 5. cin.

Rešitev magičnega kvadrata

1. njiva, 2. safir, 3. banka, 4. potok, 5. Paris. — I.—II. Nanos.

Našim najmlajšim

Urica na steni pravi
neprestano: tika - taka,
tebe kakor cvetje v travi
solnčna sreča čaka...